

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2022-12-28 Nr. 429-669

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir ERGO Insurance SE, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2022 m. rugpjūčio 16 d. nutiko eismo įvykis, kurio metu susidūrė trečiojo asmens vairuojamas vilkikas MAN TGX (valstybinis Nr. *Duomenys neskelbtini*) su priekaba (valstybinis Nr. *Duomenys neskelbtini*) ir pareiškėjo vairuojamas automobilis BMW 535 XI (valst. Nr. *Duomenys neskelbtini*). Eismo įvykio kaltininku policija pripažino vilkiko vairuotoją.

Apie įvykį buvo informuotas kaltininko civilinę atsakomybę transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu apdraudęs draudikas, pareiškėjas nurodė, kad per įvykį buvo nulaužtas vairuotojo pusės veidrodėlis, apgadintos duralės, sparnas, buferis, variklio dangtis. Gauto pranešimo pagrindu draudikas pradėjo žalos administravimą.

Pareiškėjas dėl automobilio remonto kreipėsi į UAB „Krasta Auto“, o ši, suremontavusi automobilį, 2022 m. rugsėjo 21 d. išrašė pareiškėjui 4 125,76 Eur sąskaitą faktūrą už automobilio remonto darbus.

Gavęs UAB „Krasta Auto“ sąskaitą faktūrą draudikas išmokėjo pareiškėjui draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal UAB „Krasta Auto“ sąskaitą faktūrą (4 125,76 Eur), iš jos išskaičiavęs 551,87 Eur sumą už pareiškėjo automobilio naudotų detalių pakeitimą naujomis, apskaičiuotą pagal naujų dalių (1 466,96 Eur) kainą ir 37,62 proc. naudotų dalių nusidėvėjimo koeficientą. Taigi, draudikas nusprendė išmokėti 3 573,89 Eur (4 125,76 Eur – 551,87 Eur) draudimo išmoką už automobilio apgadinimų remontą.

Pareiškėjo netenkino draudiko sprendimas išskaityti 551,87 Eur už naudotų automobilio dalių keitimą naujomis, todėl pareiškėjas pateikė draudikui 2022 m. rugsėjo 21 d. pretenziją. Joje pareiškėjas nurodė nesutinkąs, kad senų detalių keitimas naujomis padidina automobilio vertę, nes: 1) nusprendęs pirkti parduodamą automobilį ir sužinojęs, kad automobilis buvo patekęs į eismo įvykį, pirkėjas stengsis sumažinti automobilio kainą, remdamasis tuo, kad automobilis buvo daužtas, nepaisydamas to, kad automobilis buvo suremontuotas naudojant naujas detales; 2) buvo galima ieškoti neoriginalių ar naudotų dalių, tačiau, remiantis pareiškėjo asmenine patirtimi, kitam šeimos automobiliui pakeitus variklio dangtį ne originaliu, aliuminio lydinio, o metaliniu dangčiu, dabar tenka vežiotis medinį pagali, kuriuo galima pakelti dangtį, nes amortizatorius neatlaiko metalinio dangčio svorio. Pareiškėjo teigimu, remontas ne originaliomis dalimis neatkuria automobilio į iki eismo įvykio buvusią būklę. Pareiškėjas prašė netaikyti išskaitos ir išmokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią 551,87 Eur remonto išlaidų.

Draudikas pateikė 2022 m. spalio 3 d. atsakymą į pareiškėjo pretenziją ir nurodė neturįs pagrindo keisti priimto sprendimo. Draudiko teigimu, išskaita už naudotų dalių keitimą naujomis buvo pritaikyta vadovaujantis eismo įvykio žalų administravimą reglamentuojančiais teisės aktais, apskaičiavus individualų pareiškėjo transporto priemonės nusidėvėjimo koeficientą. Be to, anot draudiko, pareiškėjo reikalavimo tenkinimas reikštų visiško nuostolių atlyginimo principo pažeidimą, nes tokiu atveju, išmokėjus draudimo išmoką, automobilio būklė (vertė) būtų geresnė (didesnė) nei prieš eismo įvykį.

Draudikui atsisakius tenkinti pareiškėjo reikalavimą, šis kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti kilusį ginčą ir rekomenduoti draudikui išmokėti 551,87 Eur draudimo išmoką.

Pareiškėjas teigė nesutinkąs, kad, suremontavus automobilį, pareiškėjo padėtis po eismo įvykio buvo pagerinta. Anot pareiškėjo, vien detalės pakeitimas nauja nelemia automobilio vertės padidėjimo, nes dalyvavimas eismo įvykyje ir faktas, kad automobilis buvo daužtas, savaime mažina automobilio rinkos vertę. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad, esant tokioms aplinkybėms, kai po eismo įvykio negalima naudotis automobiliu, jis suremontuojamas ir atlyginamos jo remonto išlaidos, bet registruose pažymimas kaip dalyvavęs eismo įvykyje, nepagrįstai praturtėti neįmanoma. Savo kreipimosi motyvus pareiškėjas grindė ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika, kurioje nurodyta, kad „naujų dalių naudojimas siekiant suremontuoti transporto priemonę atitiks visiško nuostolių atlyginimo principą, nes nukentėjęs asmuo bus grąžintas į tą pačią padėtį, kurioje buvo iki įvykio“,¹ taip pat nurodė, kad draudikas turi atgėžtinio reikalavimo teisę į eismo įvykio kaltininką.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas į pareiškėjo kreipimąsi, jame draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjo kreipimosi motyvais ir prašė atmesti pareiškėjo reikalavimą. Draudikas teigė, kad draudimo išmoka buvo apskaičiuota remiantis Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymu (toliau – TPVCAPDĮ), Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklėmis² (toliau – Taisyklės) ir kt. Atsiliepime teigiama, kad, pagal Taisyklių 6 punktą, eismo įvykio metu padarytos žalos dydis ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėtinos draudimo išmokos dydis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, TPVCAPDĮ ir kitų teisės aktų nuostatomis.

Atsiliepime nurodyta, kad tiek TPVCAPDĮ, tiek Taisyklės suponuoja tai, kad eismo įvykio metu dėl turto (automobilio) sugadinimo atsiradusi žala, atlyginama mokant draudimo išmoką, apima išlaidas, būtinas sugadintam turtui ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Kai automobilis remontuojamas, žalos dydis nustatomas pagal faktines išlaidas, o kai neremontuojama – apskaičiuojamas pagal būtinąsias remonto išlaidas. Taip pat teigiama, kad visiškas nuostolių kompensavimo principas reikalauja, kad asmeniui padaryta žala, kiek tai objektyviai įmanoma, būtų nustatyta ne standartizuotu, bet individualiu būdu.³

Šiuo atveju, anot draudiko, žalos dydis buvo apskaičiuotas individualiu būdu, atsižvelgiant į faktiškai turėtas išlaidas. Draudikas sutiko išmokėti draudimo išmoką pagal UAB „Krasta Auto“ sąskaitą faktūrą, tačiau, vadovaudamasis Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašo 39.1 papunkčiu, apskaičiavo automobilio dalių nusidėvėjimą ir pritaikė išskaitą už naudotų dalių keitimą naujomis. Draudikas teigė sutinkąs, kad automobilį galima remontuoti originaliomis dalimis, tačiau pažymėjo, kad teisės aktuose ir teismų praktikoje pažymima, jog po įvykusio eismo atlyginama tik eismo įvykio metu padaryta žala ir negali būti atlyginama nei mažiau, nei daugiau.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios automobiliui padarytą žalą, dydžio.

Draudikas išmokėjo pareiškėjui 3 573,89 Eur draudimo išmoką, atlyginančią žalą, susijusią su automobilio remonto išlaidomis, ją apskaičiavęs pagal UAB „Krasta Auto“ sąskaitą faktūrą (4 125,76 Eur), iš jos išskaičiavęs 551,87 Eur sumą už pareiškėjo automobilio naudotų detalių pakeitimą naujomis. Pareiškėjo nuomone, draudikas turi išmokėti ir likusias 551,87 Eur remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-240-1075/2019.

² Patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą būtina įvertinti, ar draudikas draudimo išmoką apskaičiavo ir išmokėjo vadovaudamasis teisės aktuose įtvirtinta draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas TPVCAPDĮ ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų (Taisyklių ir kt.) nuostatomis. TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis eismo įvykis – eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka, kuri 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta kaip draudiko ar Lietuvos transporto draudikų biuro (toliau – Biuras) mokama nukentėjusiam trečiajam asmeniui pinigų suma arba kita sutarta išmokos mokėjimo forma, skirta žalai asmeniui, turtui ir (ar) neturtinei žalai atlyginti.

Pagal TPVCAPDĮ 2 straipsnio 5 dalį, eismo įvykio žala laikoma per eismo įvykį padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, nukentėjusiam trečiajam asmeniui ir (ar) neturtinė žala arba žala, kuri atsirado vėliau kaip eismo įvykio padarinys, o pagal 2 straipsnio 23 dalį, žala nukentėjusio asmens turtui – nukentėjusio trečiojo asmens turtui padaryta žala, kurios dydis nustatomas įstatymų nustatyta tvarka. Taisyklių 6 punkte įtvirtinta, kad eismo įvykio metu padarytos žalos dydis ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėtinos draudimo išmokos dydis nustatomas vadovaujantis Civiliniu kodeksu, TPVCAPDĮ, kitų teisės aktų nuostatomis ir atsižvelgiant į eismo įvykio dalyvių kaltės laipsnį dėl eismo įvykio, draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę, ar Biuro įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, nukentėjusio trečiojo asmens, apdraustojo pateiktus dokumentus dėl žalos, eismo įvykio aplinkybių ir eismo įvykio dalyvių atsakomybės, kitų šiose Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus, leidžiančius nustatyti eismo įvykio aplinkybes ir padarytos žalos dydį.

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje yra įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, o TPVCAPDĮ 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Šią nuostatą atkartuoja ir Taisyklių 13 punktas. Pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Taisyklių 15 punkte taip pat nustatyta, kad sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, jeigu po remonto jos atitiks techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo pasirenka kitą remonto būdą – detales ir (ar) dalis, kurios gali būti suremontuotos, pakeičia naujomis, atsakingas draudikas ar Biuras neatlygina visų tokio remonto išlaidų, o žala apskaičiuojama pagal būtinas remonto išlaidas.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio draudimo išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Sprendžiant, ar apskaičiuojant draudimo išmoką, apimančią išlaidas, susijusias su naudotų dalių keitimu naujomis, turi būti taikomas nusidėvėjimas, taip pat svarbu tai, kad transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas priklauso nuostolių draudimo rūšiai (Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 91 straipsnio 4 dalis), todėl jo tikslas yra kompensuoti nukentėjusio trečiojo asmens patirtus realius nuostolius. Atsižvelgiant į transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarčių kompensacinę paskirtį ir nuostolių draudimo sutartyse įgyvendinamą Civilinio kodekso 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą, žalos atlyginimu turi būti siekiama gražinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį.

Teisingas žalos atlyginimas reiškia tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, lieka

iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita.⁴ Nustatant nukentėjusio trečiojo asmens turtui padarytą žalą, turi būti atsižvelgiama į visas individualias aplinkybes ir vadovaujamosi transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo tikslu kompensuoti nukentėjusio trečiojo asmens patirtus realius nuostolius, nepažeidžiant šio asmens teisės į teisingą žalos atlyginimą bei nepatiriant papildomų išlaidų dėl nuo nukentėjusio trečiojo asmens nepriklausančių priežasčių.⁵

Lietuvos banko vertinimu, įprastais atvejais (kai nėra duomenų apie apgadintų automobiliu dalių išskirtines savybes ar kad tam tikros sugadintos dalys jau buvo pakeistos (atnaujintos) (ir dėl to nusidėvėjusios mažiau), taip pat nėra informacijos apie tai, kad reikalingos dalies neįmanoma arba labai sunku įsigyti antrinėje rinkoje) nėra pagrindo taikyti išimtis tiesės aktuose įtvirtintam ir teismų praktikoje pripažįstamam draudimo išmokos apskaičiavimo įvertinant nusidėvėjimą būdai.

Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjo automobilio sugadintos dalys buvo pakeistos naujomis originaliomis dalimis. Keičiamos dalys buvo naudotos (automobilis pirmą kartą registruotas 2014 metais, pasiekta daugiau nei 195 000 km rida). Duomenų, kad kurios nors dalys buvo pakeistos anksčiau ir yra mažiau nusidėvėjusios arba kad dėl technologinių reikalavimų tam tikrų dalių neįmanoma pakeisti naudotomis, byloje nėra.

Pažymėtina, kad kasacinis teismas savo nutartyje⁶, kuria pareiškėjas grindė savo reikalavimą, išaiškino, kad sugadinto turto vertės atkūrimas iki įvykio reiškia, kad būtina atsižvelgti į automobilio detalių ar dalių nuvertėjimą dėl eksploataavimo iki įvykio ir toks aiškinimas atitinka visiško žalos atlyginimo funkciją. Kasacinio teismo nutartyje taip pat nurodyta, kad sugadintos transporto priemonės keistinių dalių ir detalių nuvertėjimo dėl eksploataavimo taikymas, jo dydis nustatomas kiekvienoje konkrečioje byloje, o ne taikomas standartizuotu būdu ar automatiškai, nes: 1) tam tikrų transporto priemonių dalių ar detalių nusidėvėjimui gali turėti įtakos ne tik transporto priemonės senumas, bet ir rida; 2) nustatant žalos dydį konkrečioje byloje gali paaiškėti, kad keičiamos tam tikros dalys ar detalės sugadintoje transporto priemonėje prieš pat eismo įvykį buvo pakeistos naujomis; 3) gali paaiškėti aplinkybė, kad rinkoje nėra tokių pat ar panašių dėvėtų dalių ar detalių, kad po remonto transporto priemonė atitiktų techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus, arba jų įsigijimas būtų pernelyg apsunkintas (tai objektyviai lemtų būtinumą siekiant suremontuoti transporto priemonę naudoti naujas dalis ar detales). Nutartyje išaiškinta, kad, esant tokioms aplinkybėms, naudotų dalių keitimas naujomis taip pat atitiktų visiško nuostolių atlyginimo principą, tačiau nagrinėjamu atveju tokių aplinkybių nebuvo nustatyta.

Pareiškėjas savo reikalavimą taip pat grindė teiginiu, kad nebuvo galimybės remontuoti „numušto“ automobilio veidrodėlio, t. y. jį buvo būtina keisti, todėl draudikas nepagrįstai atsisako mokėti veidrodėlio keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką. Vis dėlto iš bylos duomenų matyti, kad mokėti draudimo išmokos už veidrodėlio keitimą draudikas neatsisakė. Atsižvelgiant į ginčo šalių argumentus, matyti, kad draudikas naujo veidrodėlio kainai taikė nusidėvėjimą, nes jis buvo keičiamas nauju, o ne Taisyklių 15 punkte nurodytu pagrindu, kai nauja keičiama dalis, kuri ir po remonto atitiktų techninius aktyvius ir pasyvios saugos reikalavimus (tokiu atveju atsakingas draudikas neatlygina visų remonto išlaidų, o žala apskaičiuojama pagal būtinas remonto išlaidas). Taigi, šis pareiškėjo kreipimosi motyvas nepagrindžia pareiškėjo keliamo reikalavimo.

Papildomai pažymėtina, kad kreipimesi pareiškėjas kėlė klausimus dėl automobilio vertės praradimo dėl eismo įvykio, t. y. nurodė, kad automobilis dėl eismo įvykio prarado dalį vertės. Anot pareiškėjo, nors ir buvo suremontuotas naudojant naujas originalias dalis, automobilį bandant parduoti, jo kaina vis tiek būtų mažesnė nei tokio paties automobilio, bet nepatekusio į eismo įvykį. Šiuo argumentu pareiškėjas iš esmės motyvavo kreipimosi motyvą, kad, net ir nepritaikius nusidėvėjimo automobilio dalims, pareiškėjo turto vertė nebūtų didesnė nei iki eismo įvykio ir nebūtų pažeistas teisingo žalos atlyginimo principas.

Pirmiau minėti pareiškėjo kreipimosi motyvai yra susiję su transporto priemonės prekinės vertės netekimu. Privalomąjį draudimą reglamentuojantys teisės aktai atskirai nenumato prekinės vertės netekimo kaip vieno iš eismo įvykio žalos elementų, tačiau vertės netekimas taip

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-240-1075/2019

pat gali būti pripažįstamas su eismo įvykiu susijusia žala. Draudimo teisiniuose santykiuose prekinės vertės netekimas paprastai vertinamas remiantis Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašu⁷ (toliau – Aprašas), kuris skirtas turto arba verslo vertinimo įmonėms ir nepriklausomiems turto arba verslo vertintojams, atliekantiems apgadintos kelių transporto priemonės vertinimą.

Aprašo 4.2 papunktyje prekinės vertės netekimas yra apibrėžtas kaip transporto priemonės negrįžtamas vertės sumažėjimas dėl remonto, dažymo ar nepašalintų pažeidimų (kai transporto priemonės dalys technologiškai suremontuojamos atkuriant jų funkcines savybes, kai remonto technologinis procesas gali turėti įtakos elementui fizinei, cheminei, estetinei būklei ar tarnavimo laikui), įskaitant transporto priemonės istorijos pasikeitimą dėl įvykio fakto, palyginti su transporto priemonės verte iki apgadavimo. Šio Aprašo 45 punkte nustatyta, kad prekinės vertės netekimas apskaičiuojamas M_1 ir N_1 klasės transporto priemonėms ne senesnėms kaip 60 mėn. nuo pirmos registracijos. Be to, turi būti pateikti argumentai pagrindžiantys prekinės vertės netekimą.

Nors, pagal Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų⁸ 8.1 papunktį, pareiškėjo automobilis klasifikuotinas kaip M_1 klasės, tačiau jis yra registruotas žymiai seniau nei prieš 60 mėnesių. Senesniems automobiliams prekinės vertės netekimas netaikomas, todėl aptariamam pareiškėjo kreipimosi motyvai nepagrindžia draudikui keliamo reikalavimo.

Atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes, įskaitant ir tai, kad šalių ginčas yra susijęs ne su draudiko apskaičiuotu nusidėvėjimo dydžiu, o su pačiu nusidėvėjimo taikymo faktu, konstatuotina, kad draudiko sprendimas draudimo išmoką apskaičiuoti pagal pareiškėjo faktines remonto išlaidas, pritaikius nusidėvėjimą už naudotų dalių keitimą naujomis, atitinka TPVCAPDĮ ir Taisyklėse įtvirtintus bei teismų praktikoje pripažįstamus draudimo išmokos apskaičiavimo principus. Byloje nėra duomenų, leidžiančių abejoti išmokėtos draudimo išmokos pakankamumu pareiškėjo automobilio apgadintų dalių būklei ir vertei, buvusioms iki draudžiamąjį įvykių, atkurti, todėl pareiškėjo reikalavimas išmokėti papildomą draudimo išmoką yra atmestinas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo Mindaugo Bernoto reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisės taikymo ir teisėkūros skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių

Eglė Lukošienė

⁷ Patvirtinto Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V1-118.

⁸ Patvirtintų Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479.